

T.C.
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ
ARŞİV YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Iğdır Üniversitesi akademik ve idari birimlerin elinde bulunan arşiv belgesi ve arşivlik belgelerin tespit edilmesini, herhangi bir sebepten dolayı bunların kayba uğramamasını, gerekli şartlar altında korunmalarının temini ve arşivlik belgelerin birim arşivlerine ve sonrasında Üniversite arşivine teslimine, bilimsel ve yönetsel amaçlı kullanılmasına; muhafazasına lüzum görülmeyen belgenin ayıklanma ve imhasına dair usul ve esasları belirlemek ve ayrıca, bölüm, birim arşivleri ve Üniversite arşivinin genel yapısı ile çalışma yöntemlerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Iğdır Üniversitesi bünyesindeki tüm akademik ve idari birimleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Arşiv: Kamu, özel kurum ve kuruluşlarında yapılan iş ve işlemler, haberleşmeler ile gerçek veya tüzel kişilerin gördükleri hizmetler neticesinde oluşan belgelerin barındırıldığı yerleri,
- b) Arşiv belgesi: Son işlem tarihi üzerinden yirmi yıl geçmiş veya on beş yıl geçtikten sonra kesin sonuca bağlanmış bulunan ve günlük iş akışı içinde işlevi bulunmayan, varsa tâbi olduğu diğer mevzuat ile saklama planlarındaki saklama sürelerini tamamlayan, üretim biçimleri, donanım ortamları ne şekilde olursa olsun geleceğe, tarihi, siyasi, sosyal, kültürel, hukuki, idari, askeri, iktisadi, dini, ilmi, edebi, estetik, biyografik, jeneolojik ve teknik herhangi bir değer olarak intikal etmesi gereken ve bir bilgiyi içeren yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik ortamlarda üretilmiş belgeyi,
- c) Arşivlik belge: Iğdır Üniversitesine bağlı birimler tarafından üretilen, süre bakımından arşiv belgesi vasfını kazanmayan veya bu süreyi doldurmasına rağmen güncelliğini kaybetmeyen, hizmetin yürütülmesi açısından işlevi olan belgeyi,

- ç)** Arşiv Belge Yönetimi Sistemi (ABYS): Arşiv Belge Yönetimi Sisteminin Belge Saklama Planına (BSP) göre kullanılmasını sağlayan birim ve Üniversite arşivinin işlevini yerine getirmek üzere hazırlanan arşiv otomasyon programını,
- d)** Arşiv Ayıklama ve İmha Komisyonu (AAİK): Üniversite arşiv sorumlularından en az beş kişiden oluşturulan komisyonu,
- e)** Ayıklama: Arşiv belgesi ile cari işlemleri devresinde bir değere sahip olduğu halde hukuki değerini ve delil olma özelliğini kaybetmiş, gelecekte herhangi bir nedenle kullanılmasına ve saklanmasına gerek görülmeyen her türlü belgenin birbirinden ayrımı ile ileride arşiv belgesi vasfını kazanacak olan arşivlik belgenin tespiti işlemini,
- f)** Belge: Kamu, özel kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin iş ve işlemleri neticesinde oluşan, üretim biçimleri ve donanım ortamları ne şekilde olursa olsun bir bilgiyi içeren yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik kaydı,
- g)** Belge yöneticisi: Belgelerin dosyalanması, saklanması, ayıklanması, tasfiyesi, hizmete sunulması ve transferi işlemlerini kurumu veya birimi adına yöneten kişiyi,
- ğ)** Belge yönetimi: Belgelerin üretiminden itibaren belirlenen ölçütler çerçevesinde değerlendirme, düzenleme, ayıklama ve hizmete sunma faaliyetlerinin tümünü,
- h)** Belge Saklama Planı (BSP): Arşivlerdeki belgelerin (yazılı ve e-ortam) belli bir standartta, yere ve süreye göre saklanmasını sağlayan planı,
- ı)** Birim: Iğdır Üniversitesine bağlı akademik (Fakülte/Enstitü/YO) ve idari (Genel Sekreterlik/Daire Başkanlıkları/Rektörlüğe bağlı birimler) kurumsal yapılarını,
- i)** Birim Arşivi: Iğdır Üniversitesine bağlı birimler ile bu birimlerde üretilen, Kamu, özel kurum ve kuruluşlarında yapılan iş ve işlemler, haberleşmeler ile gerçek veya tüzel kişilerin gördükleri hizmetler neticesinde oluşan, güncelliğini kaybetmemiş olarak aktif bir biçimde ve günlük iş akışı içinde işlevi bulunan ve kullanılan belgelerin BSP'ye uygun şekilde saklandığı arşivi,
- j)** Birim Arşivi Ayıklama Komisyonu (BAAK): Birim arşiv sorumlularından en az üç kişiden oluşturulan komisyonları,
- k)** Dijitalleştirme: Kâğıt ortamındaki belgelerin tarayıcı, kamera gibi cihazlar veya yenilikçi teknikler kullanılarak sayısal ortama aktarılmasını,
- l)** Dosya kodu: Belgenin hangi dosya ile ilişkili olduğunu veya işlemi biten belgenin hangi dosya/klasöre konulacağını gösteren alfabetik, sayısal, alfa-nümerik tanımlamayı,
- m)** Dosya planı: Belgelerin etkin bir şekilde kullanılabilmesi, yönetilebilmesi, depolanabilmesi ve erişimi için hazırlanan ve genellikle alfabetik, sayısal, alfa-nümerik ve benzeri simge türlerine göre adlandırılan sınıflamayı,
- n)** Dosyalama: Belgenin kaydedilmesi, işleme alınması ve gerektiğinde tekrar başvurulmak üzere belli bir düzen içinde saklanması işlemini,
- o)** Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): Birimlerin faaliyetlerini yerine getirirken oluşturdukları her türlü dokümantasyonun içerisinden, idare faaliyetlerinin delili olabilecek belgelerin ayıklanarak bunların içerik, üst veri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

ö) İmha: İleride kullanılmasına ve saklanmasına gerek görülmeyen, arşiv belgesi veya arşivlik belge dışında kalan, hukuki kıymetini ve bir delil olma vasfını kaybetmiş belgelerin yok edilmesi işlemini,

p) Rektör: Iğdır Üniversitesi Rektörünü,

q) Senato: Iğdır Üniversitesi Senatosunu,

r) Standart Dosya Planı: Kurumsal işlemler ve bu işlemler sonucunda oluşturulan veya alınan belgelerin üretim yerleri ile olan ilişkisi belirtilerek konu veya fonksiyon esasına göre dosyalanmasını sağlamak amacıyla geliştirilen sınıflama şemasını,

s) Tasnif: Arşivciliğin temel ilke ve teknikleri uygulanarak arşiv belgelerinin düzenlenmesi çalışmalarını,

ş) Üniversite Arşivi: Iğdır Üniversitesine bağlı birimler ile bu birimlerde üretilen ve kesin sonuca bağlanan; Kamu, özel kurum ve kuruluşlarında yapılan iş ve işlemler, haberleşmeler ile gerçek veya tüzel kişilerin gördükleri hizmetler neticesinde oluşan, yasal, ekonomik ve yönetsel nedenlerle saklanıp korunmasına ihtiyaç duyulan evrakın, belge yönetim sistemi gereğince, BSP'ye uygun şekilde kurumda saklandığı Üniversite arşivini,

t) Üst Veri: Belgeyi tanımlayan veya herhangi bir özelliğini belirten unsurların her birini,

u) Vaka Dosyası: Her bir işlem için açılan, yürütülen iş ve faaliyet ile ilgili tüm belgelerin bir arada tutulduğu dosyayı,

ü) Yetkililer: Kurum/Birim/Bölüm yetkilisini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşkilat ve Yükümlülükler

Üniversite ve Birim Arşivleri Kurulması

MADDE 5- (1) Iğdır Üniversitesi Rektörlüğü, birimlerde belirli bir süre saklayacakları arşivlik belge için “Birim Arşivleri”ni, arşiv belgesini teslim almak, saklamak, değerlendiren muhafaza etmek, gereksiz belgelerin ayıklanma yöntemini belirlemek ve elindeki belgeleri devamlı kullanılabilir durumda tutmak amacıyla “Üniversite Arşivi”ni kurar.

- (2) Birimler, ihtiyaç halinde güncelliğini kaybetmemiş olarak aktif bir biçimde ve günlük iş akışı içerisinde kullanılan belgelerin belirli bir süre muhafaza edileceği bölüm arşivlerini oluşturabilir.
- (3) Arşiv mekânlarının oluşturulması ve düzenlenmesinde TS13212 numaralı “Arşiv Mekânlarının Düzenlenmesi” standardı dikkate alınır.
- (4) Belgelerin, Üniversite ve birim arşivlerinde bekletilme ve saklama süreleri, BSP’de belirtildiği şekilde uygulanır. BSP’ye göre arşiv belgesinin saklama süresi, birim arşivlerinde Bir -Beş yıl, Üniversite arşivinde ise BSP’de belirtilen sürelerdir.
- (5) Elektronik ortamda bulunan her türlü bilgi ve belge; erişim, saklama, tasfiye ve transfer edilebilecek şekilde elektronik arşivlerde tutulur.

Üniversite Arşivinin Yükümlülükleri

MADDE 6 – (1)Kurum arşivinin yükümlülükleri şunlardır:

- a) Bu Yönergenin 1.maddesinde belirtilen amaçlar doğrultusunda muhafazasına lüzum görülmeyen malzemeyi ayıklamak ve imha etmek,
- b) Saklanacak arşiv malzemesi ve arşivlik malzemenin Uluslararası Arşiv Standartları ve Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkındaki Yönetmeliğin 4 üncü maddesi hükmünce saklanması ve korunmasını sağlamak,
- c) Birim arşivlerini denetlemek,
- ç) Üniversite bünyesinde kullanılan her türlü formları denetlemek ve kullanılacak kırtasiye malzemeleri konusunda Rektörlüğe öneride bulunmak,
- d) Gerekliğinde üniversitenin personel daire başkanlığı ile işbirliği yaparak evrak, dosya, arşiv vb. konularda hizmet içi kurs ve seminerler düzenlemek,
- e) Üniversite birimlerinin yapısı göz önüne alınarak, gerektiğinde birimlerin Ayıklama ve İmha Komisyonlarının müstakil olarak teşkil edilmesine karar vermek.

Birim Arşivlerinin Yükümlülükleri

MADDE 7 – (1)Birim arşivlerinin yükümlülükleri şunlardır:

- a) Bu Yönergenin 6 ncı maddesinin (b) bendinde belirtildiği şekilde, arşiv malzemesi ve arşivlik malzemenin saklanması ve korunmasını sağlamak,
- b) Kurum arşivine devredilecek malzemenin, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü Bölümdeki hükümlere göre düzenlenmesini sağlamak,
- c) Bu Yönergenin 6 ncı maddesinin (e) bendinde belirtildiği şekilde, ayıklama ve imha işlemlerini yapmak, kurum arşivine bilgi vermek.

Arşiv Malzemesi ve Arşivlik Malzemenin Saklanma Süreleri

MADDE 8 – (1) Üniversite elinde bulunan arşivlik malzeme, birim arşivlerinde 1-5 yıl süre ile; arşiv malzemesi ise kurum arşivinde 10-15 yıl süre ile saklanır.

(2) Arşiv malzemesi içinde hizmet gereği aktüalitesini koruyanlar kurum arşivinde tutulur.

Belgelerin korunması

MADDE 9- (1) Yetkililer;

- a) Elleriinde bulundurdıkları her türlü belgenin yangın, hırsızlık, rutubet, sıcaklık, su baskını, toz ve her türlü hayvan ve haşeratin tahribatına karşı korunmasından ve mevcut asli düzenleri içerisinde muhafaza edilmesinden,
- b) Elektronik ortamda teşekkül eden ve/veya depolanan belgeler için her türlü afet, siber saldırı, yazılım/donanım kaynaklı veya olası diğer tehditlere/risklere karşı gerekli güvenlik önlemlerinin alınması ve olası belge kayıplarının engellenmesi amacıyla felaket kurtarma planlaması yapılması ve yürütülmesi ile yedekleme ünitelerinin tesis edilmesinden, sorumludur.

Belge yöneticileri ve arşiv personeli

MADDE 10- (1) Yetkililer, kurumlarının belge yönetimi ve arşiv hizmetlerini yürütmekle sorumlu olan “Kurum Belge Yöneticileri” ile her birim için “Birim Belge Yöneticilerini belirler. İhtiyaç halinde alt birimler için de “Belge Yöneticisi” belirlenebilir.

- (2) Belge yönetimi ve arşiv hizmetlerinin, bu Yönerge hükümleri ile arşivcilik metot ve tekniklerine uygun olarak yürütülebilmesi için yeterli nitelik ve sayıda personel görevlendirilir.
- (3) Belge yönetimi ile arşiv hizmetlerinin yürütülmesinde görev alacak personelde mesleki eğitim almış olanlara öncelik verilir.
- (4) Yetkililer, belge yönetimi ve arşiv hizmetlerinde görev alacak personelin mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine yönelik tedbirler alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dosyalama İşlemleri

Belgelere dosya kodu verilmesi

MADDE 11- (1) Dosya kodu, Standart dosya planına göre dosya planı kurallarına uygun olarak belirlenir.

- (2) Belge, birden çok konuyu ihtiva etmesi durumunda yazının dosya kodu olarak ağırlıklı olan konuya ait dosya kodu tercih edilir. Bu gibi durumlarda yazının bir örneği ilgili bulunduğu diğer dosyaya da konulabilir.
- (3) Gelen belgelerin ihtiva ettiği dosya kodları, hazırlanacak cevabi yazılarda ve belgenin dosyalanmasında doğrudan referans alınmaz.
- (4) Dosya planlarında, ayrıca tanımlanmış olsa dahi bir işlemin devamı veya parçası konumundaki yazılara, işlem bütünlüğünün bozulmaması amacıyla farklı bir dosya kodu verilemez.
- (5) Elektronik belge yönetim sistemlerinde dosya kodu, zorunlu üst veri elemanı olarak bulundurulur.

Belgelerin dosyalanması

MADDE 12- (1) Konu dosya/klasörleri, her yıl kendi dosya kodlarını taşıyan belgelerin teşekkül etmesi halinde açılır ve yıl bitiminde kapatılır. İşlemleri uzun yıllar sürecektir vaka dosyalarının kapatılmasında ise işlemin tamamlandığı yıl esas alınır.

- (2) Bir işlemle ilgili olarak oluşan tüm belgeler, işlemin başladığı belgeden sonuçlandırıldığı belgeye kadar tarihsel bir düzen içinde ilgileri ve ekleri ile birlikte dosyalanır.
- (3) Aynı dosya kodunu taşıyan belgelerin yoğunluğundan dolayı erişimin daha etkin sağlanabilmesi amacıyla dosya planında herhangi bir istisna getirilmemiş ise coğrafik, alfabetik veya kronolojik dosyalama yapılabilir.
- (4) Kendi özel koduyla açılan dosya/klasörlerde az sayıda belge birikmesi halinde, bu dosya/klasördeki belgeler, dosya kodunun bağlı olduğu üst dosya seviyelerinde veya

“Genel” adlı dosya/klasörlerde birleştirilir. Birleştirme yapılan dosya/klasörlerin dosya etiketleri, yapılan işlem dikkate alınarak yeniden düzenlenir.

- (5) Her dosya/klasör içerisine, içeriği belirlemeye ve belgelere hızlı erişimi sağlamaya yönelik olarak bu Yönergenin ekinde yer alan (EK:2) “Dosya/Klasör İçerik Listesi” hazırlanarak konulur.
- (6) Dosya/klasör içerik listesinin hazırlanmasında, her bir işlem bütünüünün en son işlem gören belgesi dikkate alınır. Listeleme işlemine, tarihsel sıralaması tamamlanmış dosya/klasörün en eski tarihli belgesinden başlanır.
- (7) Elektronik belge yönetim sistemlerinde ise belgeler, tanımlandığı hiyerarşik yapı ve dosya kodlarına göre ait olduğu dosya/klasörlerde saklanır.
- (8) Dosya kodları, dosyanın konusunu belirlemenin yanı sıra, depolandığı ortamlardaki yerini de belirleme özelliğine sahiptir.
- (9) Film, fotoğraf, plak, ses ve görüntü bandı ve benzeri değişik tür ve çeşitteki belgelerin düzenlenmesi, farklı sistem ve işlemlere göre yapılabilir.

Dosya Etiketi

MADDE 13- (1) Dosya/klasör üzerinde, bu Yönergenin ekinde (EK:3) örnekleri yer alan “Dosya/Klasör Etiketinde, “kurum adı/logosu”, “birim adı/kodu”, “dosya kodu”, “konu adı”, “yılı” ve varsa “özel bilgi/özel kod” gibi unsurlar bulunmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Belge Devir İşlemleri

Arşivlere devredilecek belgelerin hazırlanması

MADDE 14- (1) Her yılın Ocak ayı içerisinde, önceki yıla ait dosya/klasörler uygunluk kontrolünden geçirilir.

(2) Uygunluk kontrolünde;

- a) Dosya/klasör içerisinde bulunan belgelerin, dosyalama kurallarına uygun olarak dosyalanıp dosyalanmadığı,
- b) Dosya/klasör içerisinde bulunan her ayrı işleme ilişkin belgenin, ekleri ile bir araya getirilip getirilmediği,
- c) Dosya/klasör içerisinde bulunan her ayrı işleme ilişkin belgelerin, en son işlem görmüş belge tarihi dikkate alınarak küçük tarihten büyük tarihe doğru tarihsel sıralamasının yapılıp yapılmadığı,
- ç) Dosya/klasör etiketlerinin düzenlenip düzenlenmediği,
- d) Dosya/klasör içerik listelerinin hazırlanıp hazırlanmadığı, kontrol edilerek eksikleri varsa tamamlanır.

(3) İçerisinde tamamen veya kısmen gizlilik derecesi taşıyan dosya/klasör etiketi üzerine en yüksek gizlilik dereceli belgenin ibaresi yazılır. Gizlilik dereceli dosya/klasörler, arşivlerde tasnif ve yerleştirme sırasında normal belgeler gibi işleme tâbi tutulur.

- (4) Uygunluk kontrolü, ilgili birim personeli ve birim belge yöneticisi ile müştereken yapılır.
- (5) Elektronik belge yönetim sistemlerinde oluşan belgelerin doğru dosya ile ilişkilendirilip ilişkilendirilmediği, belge yöneticisi tarafından kontrol edilir ve hatalı verilen dosya kodlarının doğru dosya ile ilişkilendirilmesi sağlanır.

Belgelerin arşivlere devri

MADDE 15- (1) İşlemi tamamlanmış ve uygunluk kontrolü yapılarak eksiklikleri giderilmiş dosya/klasörler, müteakip takvim yılının ilk üç ayı içerisinde arşivlere devredilir.

(2) Akademik ve idari birimler tarafından üretilen ve günlük iş akışı içinde sürekli olarak kullanılan materyal ve kişisel evraklar ile bir belgenin eki olmayan kitap, broşür, boş form ve dokümanlar arşivlere devredilmez.

(3) Belgelerin devir işlemlerinde, birimlerle mutabakat sağlanarak belirli bir sıra uygulanır.

(4) Devir işlemleri bu Yönergenin ekinde yer alan (EK:4) "Arşiv Belgesi Devir-Teslim ve Envanter Formu"na kaydedilerek yapılır.

(5) Birim arşivlerinde saklama sürelerini dolduran her türlü evrak BSP'de belirtilen sürelerle uygun olarak saklanmak üzere Üniversite arşivine devredilir.

Arşivlerde düzenleme

MADDE 16- (1) Belgeler, arşivlerde işlem gördüğü tarihte meydana gelen yapısına uygun olarak asli düzeni bozulmadan muhafaza edilir.

(2) Arşivlerde birimlere, belge yoğunluğu ve saklama sürelerinin uzunluğu dikkate alınarak yer ayrılır.

(3) Dosya/klasörler, bir yerleşim planı dâhilinde raflara yerleştirilir ve yerleşim şeması çıkartılır.

(4) Dosya/klasörlerin yerleştirilmesinde raflarda soldan sağa, gözlerde ise yukarıdan aşağıya doğru sıra uygulanır.

(5) Arşivde yerleştirme işlemi, sol taraftaki ilk rafın sol üst köşesinden başlanmak üzere yapılır. Bu işlem, her raf grubu için tekrarlanır.

(6) Yerleştirme işlemlerinde dosya kodları ve serileri dikkate alınarak, dosya/klasörler küçük numaradan büyük numaraya doğru yerleştirilir.

(7) Bu yerleştirme işlemi, yalnızca klasik tip belge için söz konusu olup film, fotoğraf, plak, ses ve görüntü bandı ve benzeri değişik tür ve çeşitteki belgelerin türüne göre raf sistemleri kurularak yerleştirme işlemi yapılır.

(8) Elektronik belge yönetim sistemlerinde belgeler, belge hiyerarşisi ve dosya bütünlüğü dikkate alınarak saklanır.

Başkanlığa devredilecek arşiv belgelerinin hazırlanması ve teslimi

MADDE 17- (1) Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'ndan teslim alınmak üzere talep edilen arşiv belgeleri Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesi doğrultusunda hazırlanarak teslimi yapılır.

(2) Başkanlığa devredilmek üzere hazırlanan arşiv belgeleri, bu Yönergenin ekinde yer alan (EK:4) "Arşiv Belgesi Devir-Teslim ve Envanter Formu"na kaydedilerek, devir tarihi ve şekli belirlenmek üzere Başkanlığa bildirilir. Devredilecek belgeler Başkanlıkça yerinde incelenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme, Belgelerin Gizliliğinin Kaldırılması ve Arşivden Yararlanma

Belgelerin gizliliği ve gizliliğin kaldırılması

MADDE 18- (1) İşlem gördüğü dönemde gizlilik derecesi olan veya gizli kabul edilen ve halen bu özelliklerini koruyan belgeler gizlilikleri kaldırılmadıkça bu özelliğini muhafaza eder.

- (2) Gizlilik dereceli arşiv belgesi, Üniversite arşivine geçtikten sonra da gizli kalır. Gizli dereceli arşiv belgesinin gizliliğinin kaldırılması, ilgili birimin görüşü alındıktan ve Rektörlüğün onayına sunulur. Gizliliği kaldırılan arşiv belgelerine, "... tarih ve ... sayılı yazıyla gizliliği kaldırıldı" ibaresi düşülür.
- (3) Birim ve Üniversite arşivlerinde arşiv belgelerinin toplanması ve muhafazasından sorumlu tüm görevlilerin, ellerinde bulunan belgeler hakkında açıklamada bulunmaları, bilgi/belge vermeleri yasaktır.
- (4) Gizli belgeler birimler tarafından bizzat Kurum/Birim Belge Yöneticisine gizlilik ilkeleri içerisinde teslim edilir. Bu belgelere erişim arşiv sorumlusu ve Rektörlük tarafından yetkili kılınan kişilerle sınırlıdır.

Arşivlerden Yararlanma

MADDE 19- (1) Üniversitenin yetki ve sorumluluğuna geçmiş olan arşiv malzemesinin aslı, hiçbir sebep ve suretle arşivden veya buldukları yerlerden dışarıya verilmez; Üniversite arşivinde bulunan malzemenin ilgili birimlere ödünç verilme hakkı saklıdır. Ancak, devlete, gerçek ve tüzel kişilere ait bir hizmetin görülmesi, bir hakkın korunması ve ispatı gerektiğinde usulüne göre örnekler verilebilir ya da mahkemelerce tayin edilecek bilirkişiler veya ilgili dairelerince görevlendirilecek yetkililer tarafından yerinde incelenebilir.

(2) Üniversite birimlerinin kurum arşivindeki malzemeye ihtiyaç duymaları halinde, bu malzeme, 15 günü aşmayan bir süre için ödünç verilebilir veya arşivde incelenebilir. Ödünç verilen malzeme takip formlarına işlenerek gününde arşive geri dönmesi temin edilir. Birimler kendilerine ödünç verilen malzeme üzerinde değişiklik yapamaz, dosyalardan evrak çıkaramaz ve evrak ekleyemezler. Ödünç verilen veya arşivde incelenen malzeme gizlilik derecesini haiz ise yetkisi olmayan kişilerce görülemez.

(3) 15 günlük ödünç verme süresine istisnai bir durum olarak, üniversiteden emeklilik, tayin, el çektirme, istifa vb. nedenlerle ilişkisi kesilen personelin sicil dosyaları ile mezuniyet, kendi isteği ile ayrılma, yatay geçiş, atılma vb. sebeplerle ilişkisi kesilen öğrencilerin öğrenci dosyaları, söz konusu personel veya öğrencinin yeniden üniversiteye dönmesi halinde ilgili birime iade edilir.

(4) Üniversite arşiv personeli işlemleri süratlendirmek amacıyla arşivde saklı malzemenin asıllarının görülmesine ihtiyaç olmayan durumlarda, ilgili birimin ihtiyaç duyduğu bilgiyi, arşivin işlerini aksatmayacak şekilde telefon veya fotokopi yoluyla ileterek bir araştırma hizmeti sunar. Mümkün olan durumlarda ödünç verme yerine bu araştırma hizmetinin hayata geçirilmesine çaba gösterir. Fotokopi verilmesi durumunda fotokopinin arkasına “İşi bitince imha ediniz” damgası basılır.

(5) Verilecek araştırma hizmetinde gizlilik ile ilgili hükümler saklıdır.

Arşiv Malzemesinin Yurtdışına İzinsiz Çıkarılmaması

MADDE 20 – (1) Üniversiteye ait arşiv malzemesi ile arşivlik malzeme yurtdışına izinsiz çıkarılamaz.

(2) Arşiv malzemesi ile arşivlik malzemenin yurtdışına çıkarılabilmesi için gerekli izin, Rektörlüğün talebi üzerine Cumhurbaşkanlığı tarafından verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Ayıklama ve İmha İşlemleri

Arşivlerde ayıklama ve imha

MADDE 21- (1) Ayıklama ve imha işlemleri, AAİK tarafından BSP’ye göre ve bu yönergede belirtilen ilkeler doğrultusunda Üniversite arşivinde yapılır. Birim arşivlerinde ayıklama ve imha işlemi yapılmaz.

(2) Ayıklama ve imha işlemlerinde, eski yıllara ait belgelerin ayıklanmasına öncelik verilir.

(3) Saklanmasına gerek görülmeyen her türlü belgenin imhası, Ayıklama ve İmha Komisyonlarının nihai kararı ile yapılır. Ancak bu Yönergenin 25 inci madde hükümleri saklıdır.

(4) E-Arşivlerde saklanan belgelerin tasfiye işlemleri, saklama planlarına bağlı olarak, bu Yönerge hükümleri kapsamında sistem üzerinden yapılır.

Ayıklama işlemine tâbi tutulmayacak belgeler

MADDE 22- (1) Cari işlemlerde fiilen rolü bulunan, mevzuat hükümleri ve saklama planlarına göre saklama süresini tamamlamayan, herhangi bir davaya konu olan belgeler, öngörülen saklama süresi tamamlanıncaya ve/veya dava sonuçlanıncaya kadar, ayıklama ve imha işlemine tâbi tutulamaz.

Ayıklama ve İmha Komisyonlarının oluşturulması

MADDE 23- (1) Üniversite arşivinde yapılacak ayıklama ve imha işlemleri için; arşiv hizmet ve faaliyetlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesinden sorumlu birim amirinin başkanlığında, arşivden görevlendirilecek iki personel ile belgeleri ayıklanacak ve imha edilecek ilgili birim amiri tarafından görevlendirilecek, bağlı olduğu birimin verdiği hizmetlerde bilgi ve tecrübe sahibi iki temsilci olmak üzere beş kişilik bir Ayıklama ve İmha Komisyonu kurulur.

(2) Birim arşivinde yapılacak ayıklama işlemleri için; birim amirinin belirleyeceği üç kişiden oluşmak üzere Birim Arşivi Ayıklama Komisyonu kurulur.

(3) Birimlerin ayıklama işlemi yapılırken, ayıklama işlemi yapılan her birimden iki temsilci komisyona dâhil edilir.

(4) Her akademik yılın başında arşiv komisyonları güncellenir.

Ayıklama ve İmha Komisyonlarının çalışma esasları

MADDE 24- (1) Ayıklama ve İmha Komisyonları, her yılın Mart ayı başında çalışmaya başlar.

(2) Komisyonlar üye tam sayısı ile toplanır ve kararlarını oy çokluğu ile alır. Tereddüt halinde söz konusu belgelerin saklanması karar verilmiş sayılır.

(3) İmhası reddedilen belgeler sonraki yıllarda ilgili komisyonlarca yeniden değerlendirilir.

İmha listelerinin düzenlenmesi ve kesinlik kazanması

MADDE 25- (1) İmha edilecek belgeler için bu Yönerge ekinde yer alan (EK:5) “İmha Listesi” hazırlanır. Aynı tür ve vasıfları haiz belge için, örneklerini saklamak suretiyle tür ve yılları gösteren imha listeleri düzenlenebilir.

(2) İmha listelerinin her sayfası, iki nüsha olarak hazırlanır ve Ayıklama ve İmha Komisyonunun Başkan ve üyeleri tarafından imzalanır.

(3) Hazırlanan imha listeleri; Rektörün veya Rektörün yetki verdiği kişinin onayını müteakip kesinlik kazanır.

(4) Onay işlemlerinde belgelerin ne şekilde imha edileceği hususu belirtilir.

(5) Ayıklama ve İmha Komisyonlarınca ayıklanan ve imhasına karar verilen belgeler, imha işlemleri kesinlik kazanıncaya kadar düzenli bir şekilde muhafaza edilir.

(6) İmha işlemi, düzenlenecek tutanakla tespit edilir.

(7) Hazırlanan imha listeleri, tutanakları ve bunlarla ilgili her türlü belge süresiz muhafaza edilir.

İmha şekilleri

MADDE 26- (1) İmha edilecek belgeler, başkaları tarafından görülüp okunması mümkün olmayacak şekilde parçalanır ve geri dönüşümde kullanılmak üzere değerlendirilir.

(2) Özelliği gereği imha şekli kendi mevzuatında belirlenmiş belgenin imhası hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) E-Arşivlerde tutulan belgelerin imhası, görülüp okunması ve kullanılması mümkün olmayacak şekilde sistemden çıkarılarak tasfiye edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Belgelerin dijitalleştirilmesi

MADDE 27- (1) İşlem görmek üzere kâğıt ortamında gelen belgeler, işlem ve dosya bütünlüklerinin korunması amacıyla ekleri ile birlikte taranarak elektronik belge yönetim sistemine dâhil edilir.

(2) Dijitalleştirilen belgelerin elektronik ve fiziki belgeler ile ilişkileri korunur.

(3) Yetkililer, gerekli görüldüğü durumlarda ellerinde bulunan kâğıt ortamındaki belgelerden arşiv belgesi niteliği taşıyanları, tek nüsha olma özelliğinden kurtarmak, arşiv belgesi dışında kalan ve sıklıkla kullanılan belgeleri ise yıpranmasını engellemek ve etkin bir biçimde kullanabilmek gayesiyle dijitalleştirebilirler.

(4) Sık kullanılmayan ve saklama planlarında öngörülen saklama süreleri sonunda saklanmasına gerek görülmeyip de imha edilecek belgeler, dijitalleştirme işlemine tâbi tutulmaz.

(5) Dijital görüntüler ile görüntülere ait üst verilerin ilişkisi korunur.

(6) Yapılacak her türlü dijital görüntüleme işlemlerinde TS13298 numaralı “Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi” standardı dikkate alınır.

Dosya planları ve saklama planları

MADDE 28- (1) Yetkililer; dosya planları ile saklama planlarını, belge yönetimi ve arşiv hizmetlerinden sorumlu birimin koordinesinde hazırlamakla yükümlüdürler.

(2) Dosya planları, kurumsal yapı ve kurumun fonksiyonları dikkate alınarak; saklama planları ise belgelerin idari, mali, hukuki ve tarihsel açıdan değerlendirilmesi neticesinde hazırlanır.

(3) Dosyalama işlemlerinde “Standart Dosya Planı’nın uygulanması zorunlu olup, dosya planına konu edilmeyen film, fotoğraf, plak, ses, görüntü ve sair belgeler için ayrıca saklama planı hazırlanır.

Yürürlük

MADDE 29- (1) Bu Yönerge, Iğdır Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

(2) Üniversitenin kuruluşu sırasında veya daha sonra üniversite bünyesine dâhil edilen kurum ve kuruluşlardan devrolunan malzemenin ayıklama ve imha işlemleri de üniversite tarafından bu Yönerge hükümlerine göre yapılır.

Yürütme

MADDE 30- (1) Bu Yönerge hükümlerini Iğdır Üniversitesi Rektörü yürütür.

BELGE/DOSYA İSTEK FORMU

BELGE/DOSYAYA AİT BİLGİLER

BELGENİN AİT OLDUĞU BİRİMİN ADI

KONUSU

DOSYA NO

SAYISI

TARİHİ/YILI

YER BİLGİSİ

İSTEK SAHİBİNE İLİŞKİN BİLGİLER

İMZASI

BİRİM ÂMİRİNİN ADI VE SOYADI

UNVANI

TELEFON

FAKS

GÖREVLİ PERSONELİN ADI VE SOYADI

BELGENİN VERİLİŞ ŞEKLİ

ASIL

ÖRNEK

FAKS

YERİNDE İNCELEME

BELGE/DOSYANIN SAYFA SAYISI/ADEDİ

TESLİM EDEN

TESLİM
TARİHİ

TESLİM ALAN

ONAY

İADE EDEN

İADE TARİHİ

İADE ALAN

ACIKLAMALAR

- 1- İstek, belgenin ait olduğu birim amirinin imzası ile yapılır.
- 2- İstek Formunda belirtilen görevli dışındakilere belge teslim edilmez.
- 3- İstek Formu, belge asıllarının talebi halinde iki nüsha, diğerleri için ise tek nüsha düzenlenir.
- 4- Asıl nüshası teslim edilmiş belgelerin iade süresi 7 gündür.
- 5- Telefonla yapılacak istekler dikkate alınmaz.

Klasör Sırt Etiketi

EK:3

Örnek

T.C. IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	→ Kurum Adı / Logo
GENEL SEKRETERLİK E-36317295	→ Birimin adı DETSİS No.
805.01	→ Dosya Kodu (Standart Dosya Planı)
Belge Yönetimi	→ Dosyanın Konusu
[.....]	→ Özel Kod
2021	→ Dosyanın Yılı

